

weet je zeker

dat je het

zeker weet?

jan spreen

www.nightsofarmour.com

voorwoord.....	3
hoofdstuk 1 – bouwplan en fundament.....	4
hoofdstuk 2 – een denkbeeldige kwaal.....	5
hoofdstuk 3 - anakwene	7
hoofdstuk 4 – wetenschap en geloof.....	10
hoofdstuk 5 – over bacteriën en brandweermannen.....	11
hoofdstuk 6 – waar het nou eigenlijk om gaat	14
hoofdstuk 7 – een ontmoeting.....	16
intermezzo – insectenverdelging	18
hoofdstuk 8 – even uit het systeem stappen.....	19
hoofdstuk 9 – kort en bondig.....	23
hoofdstuk 10 – wil en dil.....	24
nawoord	27
toegift	28

voorwoord

Goedenavond!

Laat ik U eerst maar eens van harte welkom heten. Ik zal proberen er een leuke avond van te maken, dus ga er goed voor zitten. Maar voordat ik met de eigenlijke voorstelling begin, eerst even de volgende puntjes.

U krijgt vanavond een tekst te horen waarvan ik denk: “Dat is wel een vlot stukje proza”, maar die toch een aantal uitspraken bevat, waarvan bij veel mensen de tenen heel erg krom gaan staan. Mocht dat bij een aantal personen onder U het geval zijn, en indien U met die kromme tenen ook nog denkt: “Wat doe ik hier? Dit is een hele linke sekte, wegwezen!” dan mag U op dat moment gerust de zaal verlaten en dan kunnen degenen die een beetje ver van het podium zitten wat naar voren komen om het wat beter te horen en te zien.

Zullen we dat afspreken? Ok, dan is punt één geregeld.

Punt twee, dat is het volgende:

Als ik straks tijdens de voorstelling een hele krasse uitspraak doe waarvan U denkt: “Dat heb ik verkeerd gehoord, of, als ik het goed heb gehoord, dan heeft hij het niet zo bedoeld”, dan zou ik graag willen dat U de hand opsteekt en even “oehoe” roept. Dan weet ik wel wat U bedoelt en dan herhaal ik nog even wat ik zei.

Dat kun je met de video ook doen hè, dus laten wat dat nu ook maar invoeren voor een “Live” optreden.

Oh ja, nog één detail voordat ik echt begin:

De mensen die de voorstelling helemaal tot het einde toe bijwonen, die kunnen na afloop bij me komen, dan krijgen ze ter beloning van mij een handtekening die ze later aan hun kleinkinderen kunnen laten zien om zo te bewijzen dat datgene waar ze zo-even over zaten te snoeven, nou, dat is echt waar.

Ja echt jongen, daar was opa bij! Ik heb hem nog ontmoet en een poos heel fijn met hem staan praten. Fantastische avond gehad. Hij was toen nog totaal onbekend en, nou ja, eh, ja ik was wel de enige die er nog zat aan het eind van de voorstelling hoor. Je weet hoe de mensen zijn, hè. Op een paar originele types na gaan ze iets pas waarderen als ze niet de enigen zijn. Maar zo is opa niet hoor. Kijk, een briefje met zijn handtekening erop en een speciaal voor mij geschreven berichtje.....

.....

Dat was eigenlijk wat ik ter inleiding wilde zeggen.

Zullen we dan nu maar beginnen? Dan eh, nou, ik wens U een prettige avond en wie weet hè, misschien tot straks om elkaar de hand te schudden.

hoofdstuk 1 – bouwplan en fundament

Bol als een champagnekurk staat de apotheker achter de toonbank. Zijn lichaamsvorm is des te opvallender daar stapels strategisch opgestelde en zichzelf schaamteloos aanprijzende dieetproducten elke klant er op duiden dat dik zijn geen fataliteit meer is. Nou ja, dat is gewoon reclame, dat weet iedereen. Toch is het vreemd dat een verkoper allerlei waren uitstalt om er vervolgens, door er zelf bij te blijven staan, ook een overdrachtelijk kaartje bij te leggen waarop elke klant kan lezen: “Laat je niet in de maling nemen, allemaal onzin”. Dat moet toch iets worden van:

Ding Dong

(klant komt binnen; loopt door de winkel naar de toonbank, langs de dieettorens; ziet de apotheker... aarzelt... loopt verder...)

Apotheker (opgewekt): goedemorgen!

Klant (beetje in de war): ...dag... ik ben op zoek naar een methode om wat overtollige pondjes kwijt te raken... maar nu ik u daar zo zie staan... nou ja, de moed zinkt me wel in de schoenen hoor... ik kan me ineens niet meer voorstellen dat er werkelijk een efficiënte methode bestaat...die zou je dan toch zelf ook proberen, lijkt me... het klinkt misschien brutaal, maar eigenlijk... ach, laat ook maar... tot ziens...

Ding Dong

(klant is weer weg)

Apotheker (teneergeslagen): (...diepe zucht...) ...twaalf jaar voor gestudeerd; wat een ellende...

Maar in werkelijkheid gaat het natuurlijk niet zo, anders stond de dikke man daar niet die spullen te verkopen. Iedereen weet in z'n hart wel dat het allemaal onzin is, maar het comfort verstrekt door het blijven geloven in de hapklare oplossing houdt de illusie in stand.

Peter begrijpt me niet als ik het over dat soort illusies heb en vindt dat ik niet zo kritisch moet zijn. Als één van mijn meest nabije medewerkers op het Instituut heeft hij me al een paar keer duidelijk laten weten dat mijn imago heel negatief wordt beïnvloed door mijn gekanker. Dat mij dat totaal onverschillig laat, dat kan ik hem honderd keer uitleggen, maar geloven doet hij het niet. Het is me sinds een paar jaar volledig worst wat collega's zoal van mij denken. Fff! Stelletje meelopers! Napraten wat ieder ander ook beweert in de totale overtuiging van het eigen gelijk. Is het niet uitermate opmerkelijk? Je hoeft maar even in het verleden te neuzen, maakt niet uit welk tijdperk, om te kunnen constateren dat weinig ideeën de tijd doorstaan en dat wetenschap altijd mensenwerk blijft. En dat iedereen dat van alle achterhaalde theorieën ook vindt en altijd gevonden heeft, maar tegelijkertijd een uitzondering maakt voor de eigentijdse wetenschappelijke opvattingen. “Vroeger, ja, toen wist men nog niet beter. Maar nu ligt dat anders. Wij profiteren van de vooruitgang van de moderne wetenschap. Wat wij nu weten, ja, zo is het.”

Wanneer leren we de les? Het mag toch duidelijk zijn dat er hier een les te leren valt?

Hoe het ook zij, Peter leert voorlopig niets, dat is wel zeker. Professor Dr. Ir. P.J.K. van der Kerkhoven staat er op zijn visitekaartje. Maar zo geleerd als hij is haakt hij altijd snel af als het gesprek afdwaalt van de hem bekende paadjes. Wordt de grond hem te heet onder de voeten, dan verschuilt hij zich achter een “Nee, daar kan ik dus niet over oordelen, daar zijn andere specialisten voor opgeleid. Ieder z’n vak.”

- Ja maar, Peter, als geen enkele buitenstaander nog een oogje in het zeil houdt, dan weet je toch zeker dat het een janboel wordt!
- Wat nou? Iedereen wordt toch door iedereen in het oog gehouden? Je kunt nog geen scheet laten of het staat binnen een paar uur in de krant.
- Ja. Behalve als die scheet een hoop oplevert aan iemand die a) er geen belang bij heeft dat een krant er over schrijft en b) genoeg invloed heeft om de krant erbuiten te houden. En daar komt bij dat niemand zijn eigen neus nog vertrouwt maar het aan specialisten overlaat om de geur te beoordelen, zodat we gedoemd zijn stank te verdragen zonder te durven klagen.
- Ach, daar heb je hem ook weer.
- Inderdaad, daar ben ik weer.
- Hou toch eens op met dat gestook, man.

Zo gaat het nou al meer dan een jaar. Peter en ik zijn niet echt wat je noemt boezemvrienden, hè, maar over het algemeen kunnen we het goed met elkaar vinden, al drijven we de laatste tijd wel uit elkaar. Peter heeft het heel druk met het coachen van naar mijn idee zeer vaag wetenschappelijk medisch onderzoek en het publiceren van resultaten en interpretaties, als het even kan onderschreven met zijn naam en titels. Jaren geleden hebben we een paar maal samengewerkt. Eén onderzoekje kan ik me nog goed herinneren. Het ging erom om te kijken of er een relatie bestond tussen geboortemaand en pathologie. Wat kwam eruit? Iemand die is geboren in november heeft statistisch bijna 14% meer kans MS op te lopen dan iemand wiens verjaardag in de maand maart valt. Toen kwam het onderzoek me al verdacht voor, maar nu vind ik het allemaal onbegrijpelijk idioot. Niet zozeer het idee op zich om op zoek te gaan naar een relatie tussen verjaardag en pathologie (dat er meer is tussen hemel en aarde, dat ontkent zelfs Peter niet), maar wel als je uiteindelijk niet verder komt dat wat statistiek. Als je dan toch zo’n onderzoek doet, doe er dan ook meteen wat astrologie bij, zou ik zeggen.

Ik ben mijn wetenschappelijke interesse totaal kwijt geraakt. En dat is niet verwonderlijk. Want wie kan gemotiveerd bouwen al wetende dat zowel fundament als bouwplan niet deugen? Maar dat niet deugen van een hoop wetenschappelijk onderzoek, nou, daar kan Peter dus niet bij. Net zo min als alle andere medewerkers op het Instituut. Jammer. Ik wil een aantal architectonische wangedrochten tot de grond toe afbreken en ze opnieuw opbouwen. Maar niemand wil meedoen.

hoofdstuk 2 – een denkbeeldige kwaal

Mijn financiële situatie is verre van riant, maar boterhammen mee van huis als elke zichzelf waarderende Nederlander, dat verdom ik. Zolang ik nog niet failliet ben, blijf ik

mezelf trakteren op een echte lunch. Het eten in de kantine van het Instituut is opmerkelijk lekker, maar omdat ik toch niet altijd tegen dezelfde koppen aan wil kijken en, wat nog veel belangrijker is, omdat ik iemand wil ontmoeten die mij een stapje verder kan helpen, of in ieder geval een eindje mee wil lopen, ga ik de laatste tijd regelmatig naar het eetcafé *~~L'ENFANT-TERRIBLE~~* aan de Reguliergracht. Ik heb daar meer dan eens verhitte gesprekken gevoerd, maar achteraf gezien toch nooit op het niveau waar ik soms zo naar kan verlangen. Ik wil iemand ontmoeten die nieuwsgierig is, beschikt over voorstellingsvermogen en originaliteit en die durft na te denken over ideeën die de wereld op de kop zetten. Iemand die het lef heeft om z'n eigen brein te vertrouwen en niet meteen aankomt met een hopeloze doodoener als: "Ja, daar kan ik dus niet over oordelen. Daar zijn andere specialisten voor opgeleid". Of, veel erger: "Nou, als dat zo was, dan wisten we het al lang." Of nóg erger: "Nee, dat kan niet. Dat is bewezen."

Zoals Hans van de Berg. Hans is een kennis die ik zo nu en dan eens in de stad tegenkom. Dan duiken we een uurtje de kroeg in, eten een hapje of drinken een glas bier, afhankelijk van het tijdstip, en wisselen de laatste nieuwtjes uit. Dat zijn vaak heel aangename uurtjes, vermits we het bij smalltalk houden. Wat ouwehoeren, moppen vertellen en een beetje roddelen, dan is het wel lachen met Hans. Maar het moet niet echt ergens over gaan, dan vindt hij al gauw dat ik moeilijk doe. En gisteren liep het dus een beetje mis. Praten over uitsluitend koetjes en kalfjes gaat me steeds meer vervelen en ik heb een balletje opgegooid over AIDS. Wat hij daarvan vond.

Ja, heel erg. Hij was dan wel geen specialist op dat gebied, maar toch, heel erg ja. Echt heel erg. Dus. En dat er nog steeds geen echt goede medicijnen tegen gevonden zijn. Na zo lang zoeken. Op zich al bewijs genoeg dat AIDS heel erg is.

- Want anders hadden ze al lang een efficiënte therapie gevonden. Of een inenting of zoiets. Toch?
- Ik kan nog een hoop andere redenen bedenken die het uitblijven van resultaten heel goed kunnen verklaren.
- Zoals?
- Nou, bijvoorbeeld zoeken naar iets wat überhaupt niet bestaat, dat kun je heel lang blijven doen.
- Wil je daarmee zeggen dat er misschien helemaal geen afdoende therapie tegen AIDS kan bestaan?
- Zoiets ja.
- Dat bedoel ik dus. Er is toch niets erger dan een ziekte zonder mogelijke therapie?
- Wat ik eigenlijk bedoelde te zeggen is dat het moeilijk is een therapie te vinden voor een denkbeeldige kwaal.
- Wat is dat nou voor onzin. AIDS een denkbeeldige kwaal?
- Daar komt het uiteindelijk op neer, maar om het op die manier te zeggen is misschien een beetje kort door de bocht.
- Sorry. Ik kan je even niet volgen.
- Laat ik het anders zeggen. Is iemand werkelijk ziek, dan is het natuurlijk dom te ontkennen dat die persoon ziek is. Wat wel ter discussie staat, of in ieder geval zou moeten staan, dat is de interpretatie van dat ziek zijn. Wat is er precies aan de hand, wat is de oorzaak van het lijden, wat kun je doen om de patiënt uit de put te

helpen en “last but not least”: hoe kun je voorkomen dat iemand erin valt. Nou, wat die interpretatie betreft, is het hele AIDS concept de grootste onzin die er bestaat.

- Als dat zo was, dan wisten we het al lang. Hou toch op man. Hoe kun je nou zo laconiek iets tegenspreken dat al sinds twintig jaar door iedereen wereldwijd wordt aangenomen.
- Nou, dat “iedereen” en “wereldwijd”, dat kun je wel weglaten. Maar ik zal je iets vertellen dat het overdenken waard is en dat je heel gemakkelijk kunt nachecken op Internet. Tijdens de verkiezingscampagne in 1971 beloofde de toekomstige president van de Verenigde Staten, Richard Nixon, een “War on Cancer” te gaan voeren. Die oorlog is daarna inderdaad een tiental jaren gevoerd, maar een paar honderd miljard dollar later waren de resultaten dermate miniem, dat de brede rivier van subsidiegelden dreigde te gaan dichtslibben. En dat dichtslibben, dat heeft de AIDS-baggermolen heel handig weten te verhinderen.
Laten we dat nog eens rustig doornemen. Jaren zeventig. Legers van onderzoekers, virologen en dergelijke, met riante vooruitzichten, want werkzaam in een branche met een vrijwel onuitputtelijk budget. Vervolgens, begin jaren tachtig: duistere toekomst want subsidies weg. En dan ineens, 1983: AIDS. Een verschrikkelijke ziekte die nog nooit is voorgekomen in de gehele geschiedenis van de mensheid maar ontstaat precies op het moment dat er een groot aantal uit hun neus etende en zich voor de toekomst ongerust makende wetenschappers rondhangen die meteen de mouwen op kunnen rollen om zich met volle overgave in te zetten het dreigende noodlot af te wenden. Maar die samenloop van omstandigheden, dat **moet** toeval zijn, dat neem ik meteen aan.
- Wat maakt dat nou uit! Ook al is het geen toeval, AIDS kun je niet ontkennen.
- Nee, ik ontken niet, ik herken. Wetenschap is vaak meer zoeken naar een vraagstelling die goed te verkopen is dan zoeken naar een oprecht antwoord op een zorgvuldig gestelde vraag. Dit soort onwaarschijnlijk toeval maakt me wantrouwig want ik herken gerommel en opportunisme. Dus ga ik op speurtocht om te proberen erachter te komen hoe de vork in de steel zit.
- Nou ja jongen, wat je daar allemaal beweert, daar kan ik niets mee hoor. Bovendien, geneeskunde, dat is mijn vak niet en ik kan er niet over oordelen. Daar zijn andere specialisten voor opgeleid.
- Ja, zo is het maar net!
Ken je die? Pietje hurkt om middernacht onder een lantarenpaal want hij is zijn autosleutels kwijt. Vraagt een voorbijganger of hij zeker weet dat hij z'n sleutels daar is verloren. Nee, zegt Pietje, maar ik zoek hier, want hier is licht.

Hij moest er wel om lachen, maar of Hans echt begrepen heeft wat ik bedoelde...?

hoofdstuk 3 - anakwene

Ik ben naar buiten gegaan om een beetje door de stad te dwalen, want op het Instituut houd ik het niet meer uit. Kon ik nou eindelijk de knoop maar eens doorhakken en ontslag nemen, maar wat moet ik dan? Vroeger deinsde ik voor niets terug en was het niet moeilijk om alle schepen achter me te verbranden en iets nieuws te beginnen.

Maar nu is het anders want het lijkt wel of ik in een verkeerd tijdperk ben aangeland. Ik pas niet meer bij mijn omgeving en ik wil me ook niet meer aanpassen, want ik wil niet terug in het donker. Dus moet ik de wereld veranderen maar dat kan niemand. Terwijl ik zo een beetje wanhopig langs de grachten zwerf gaan mijn gedachten naar Anakwene, waarmee ik mij zo verwant voel.

Anakwene woont in een heel ver land, Akwani. Haar land is erg geïsoleerd want het is eigenlijk niet meer dan een groot dal, aan alle kanten omringt door bergen. Die geografische ligging heeft er door de eeuwen heen voor gezorgd, dat de landgenoten van Anakwene een paar bijgelovige en voor ons onvoorstelbare ideeën koesteren. De Anakwanezen, want zo heten de bewoners van Akwani, dat is nou eenmaal zo, die zijn ervan overtuigd dat meren en rivieren door gevaarlijke monsters worden bewoond. Ja, gek, dat vond ik ook toen Anakwene me dat vertelde. En zij is het uiteindelijk ook raar gaan vinden, maar in het begin vond ze het heel gewoon.

Ik wist niet wat ik hoorde toen ze het me vertelde. Moet je voorstellen. In haar land, waar heel veel meren zijn, hebben de mensen een welhaast panische angst voor water want zij geloven in het bestaan van allerlei onbeschrijfelijke diepwatermonsters. Dus niemand kan zwemmen en omdat er veel meren en rivieren zijn, valt er regelmatig iemand in het water. Die iemand verdrinkt dan natuurlijk geheid, dat snappen wij meteen, maar voor de Anakwanezen komt dat door die monsters. Dus hebben zij een soort harnasje uitgevonden, gemaakt van stalen ringetjes, een beetje zoals vroeger onze ridders, en dat harnas dragen ze onder de normale kleding. Om zich te beschermen tegen die monsters. Maar wij weten wel beter: Immers, die diepwatermonsters, dat is onzin en zo'n stalen harnas maakt het alleen maar erger als je in het water valt, want daarmee zink je als een baksteen.

Ik heb Anakwene een paar jaar geleden voor het eerst ontmoet. Ze was hier op doorreis en ik kwam haar tegen aan de Begijnengracht. Nou, hoe zij daar liep! Heb je wel eens iemand met hoogtevrees op een smal bergpad zien lopen? Nou misschien dan niet, maar je kunt je er vast wel iets bij voorstellen. Nou zo liep Anakwene dus langs de gracht.

Dus ik vraag haar wat er aan de hand is. Waarop zij zegt: "Kwanani albasta no miro preo tomlargo tzandal...". Natuurlijk moest ik daarom lachen en heb geantwoord: "Ma nio, manillo nio kranaminus tomlargo pritalski spi nalkantz.", maar dat hielp natuurlijk niet echt. En omdat ze er zo bleekjes uitz..... Wat zegt U? In het Nederlands? Ach ja, natuurlijk, stom van me. Dat doe ik even over.

Dus ik vraag haar wat er aan de hand is. Waarop zij zegt: "Dat water, daar ben ik bang voor want ik heb geen vest bij me...". Natuurlijk moest ik daarom lachen en heb geantwoord: "Nou als je in het water valt zonder zwemvest, dan vis ik je wel op.", maar dat hielp natuurlijk niet echt. En omdat ze er zo bleekjes uitzag, heb ik haar een beetje opgepept met een borreltje in het dichtstbijzijnde café. En daar heeft ze mij verteld over haar land en die diepwatermonsters. Nou dan weet je dus niet wat je hoort.

Natuurlijk heb ik haar verteld dat wij helemaal niet bang zijn voor water, dat wij kunnen zwemmen. En dat er wel eens een ongeluk gebeurt, maar dat dat niets met diepwatermonsters te maken heeft want die bestaan niet. En zij reageerde meteen met: "Goh, wat een interessante gedachte. Die moet je me eens uitleggen want ik kan er me niets bij voorstellen."

Jongen, je had haar gezicht moeten zien opklaren toen ik haar over onze opvattingen vertelde. Ze glom van opwindning. Ze is meteen de volgende dag met me naar het zwembad gegaan, heeft zwemles genomen, eerst wat angstig maar die angst was snel over en binnen een week kon ze zwemmen als een waterrat.

En toen is ze teruggegaan naar haar land en ze zei tijdens het afscheid: "Panaou a minani preosto minanski kwalta ter minibus aki vandans. Prialta Akwani tzalkantz vertru mi numo....."

Ho ho, daar ga ik weer in m'n enthousiasme. Dat doen we nog even over

En toen is ze teruggegaan naar haar land en ze zei tijdens het afscheid: "Dit is de mooiste dag van mijn leven. De donkere angsten zijn weg, ik ga dat aan mijn volk vertellen. Dit wordt één groot feest in Akwani." En zo ging ze op weg, terug naar haar land, juichend van geluk.

Twee maanden later kreeg ik haar eerste brief. Een brief van bittere teleurstelling en wanhoop. Niemand wil naar haar luisteren. Wat zij in ons land heeft geleerd, dat is een uitgang uit de donkere tunnel, dat is licht. Maar de Anakwanezen draaien haar de rug toe en als zij vertelt dat water niet gevaarlijk is op de manier zoals iedereen dat denkt, dat het een kwestie is van leren zwemmen, dat diepwatermonsters niet bestaan, dan zegt iedereen: "Nou, als dat zo was, dan wisten we het al lang". En als zij zegt: "Ja maar, kom met me mee, ik zal voor jouw ogen in het water duiken dan kun je het zelf zien", dan halen de Anakwanezen de schouders op en zeggen: "Nee dat kan niet, dat is bewezen." En vervolgens lopen ze weg.

En ze schreef me:

Ik ben toch niet gek en mensen die geen zaagsel maar neuronen in hun hoofd hebben, die zijn toch nog niet uitgestorven? Als ik vertel dat monsters niet bestaan en dat je moet leren zwemmen, waarom reageert dan niemand door te zeggen: "Goh, wat een interessante gedachte. Die moet je me eens uitleggen want ik kan er me niets bij voorstellen."

Een half jaar daarna kreeg ik een tweede brief van Anakwene:

Ik ben een aantal dingen gaan begrijpen die ik in mijn kinderlijk enthousiasme over het hoofd heb gezien. Een groot aantal Anakwanezen is afhankelijk van de harnasindustrie. En mensen waarvan dierbare familie of vrienden zijn verdronken, die willen niet naar me luisteren want dat doet te veel pijn, immers papa of mama of oom Kwanazi of dochtertje Anika, die zijn voor altijd dood. Maar het gaat toch niet om de doden? Het gaat toch om de mensen die morgen zullen verdrinken?

Een halve bladzijde verder:

Wat ik had voorzien als één groot feest in Akwani, dat is bezig zich te ontpoppen als een hel. Ik heb mijn dochtertje van zes leren zwemmen en wij beiden hebben ons harnas ritueel op de schroothoop gegooid. Maar de burens beginnen te roddelen dat ik mijn kind verwaarloos en als het zo doorgaat, dan zit ik straks in de bak en doen ze m'n dochtertje met geweld dat harnas weer aan...

Aan dat alles moet ik denken tijdens mijn doelloze slentertocht en uiteindelijk beland ik in mijn stamkroeg **--L'ENFANT-TERRIBLE--** . Ik bestel een glas bier aan de bar en loop daarmee naar de leeshoek.

En daar zit jij, aan de leestafel. Het begint met een paar onhandige zinnestukjes over en weer. En dan, na een paar minuten verlegenheid, de krant die jij zojuist las, met de titel "Wereldaidsdag" over zes kolommen. "Wat vind je daarvan?", vraag je me en ik weet ik niets anders te verzinnen dan onbeholpen te stamelen: "Weet je dat het hele AIDS concept eigenlijk de grootste onzin is die er bestaat?" en ik wil meteen m'n tong wel afbijten, want dat moet ik zo niet zeggen. Immers, wat ik daarmee bedoel, dat begrijpt niemand, dat heb ik door schade en schande wel geleerd.

Maar jij reageert anders dan al die anderen. Jij zegt: "Goh, wat een interessante gedachte. Die moet je me eens uitleggen want ik kan er me niets bij voorstellen."

hoofdstuk 4 – wetenschap en geloof

Mijn uitzicht over de gracht zou veel toeristen lyrisch maken, mochten ze ooit het voorrecht hebben mijn werkkamer te betreden, maar ik zie de schoonheid ervan nog maar zelden. Uren kan ik nors zitten peinzen achter mijn werktafel op de derde verdieping van het Instituut. Mijn ogen kijken het raam uit maar zien niets, want mijn blik is naar binnen gericht. Ik herlees in gedachten de teksten die me de laatste jaren onder ogen zijn gekomen, overdenk alles wat ik al zo vaak heb gedacht en voeg er zo nu en dan een nieuw idee bij. Probeer voor de duizendste keer een methode te bedenken die mij in staat zal stellen mijn opvattingen helder en aanneembaar uiteen te zetten aan ieder, zonder meteen in dom welles-nietes te verzanden. Maar ik kom er niet uit. Integendeel. Beetje bij beetje kom ik er achter dat er dingen zijn die je niet aan een ander uit kunt leggen, omdat die ander niet **wil** dat het zo is als jij hem vertelt.

Ik heb ideeën in mijn hoofd die niet te pas komen in een wetenschappelijk Instituut voor volksgezondheid en mijn aanwezigheid is moeilijk houdbaar.Alhoewel..... Elke zichzelf respecterende tak van wetenschap zou er geen moeite mee moeten hebben tegenstanders van de gangbare opvattingen een kans te geven. Daarop berust toch de filosofie van de wetenschap. Een gezonde aanpak moet elke kritiek kunnen doorstaan en moedigt die kritiek juist aan, want ze wordt er nog vitaler van. Behalve als het toch niet zo'n gezonde aanpak was, in welk geval het ook maar beter is er zo snel mogelijk weer vanaf te zijn. Ik weet niet zo goed hoe het in andere disciplines toegaat, maar wat dat toelaten van andersdenkenden betreft, nou, daarmee is het in de geneeskunde wel heel erg droevig gesteld. Stel een geleerde, in het bezit van een aanzienlijke partij bewijsmateriaal, beweert:

Louis Pasteur had het helemaal bij het verkeerde eind, bovendien was hij een prutser, een vervalser en een pleger van plagiaat. Geen enkele bacterie is de werkelijke oorzaak van welke pathologie dan ook, waaruit natuurlijk volgt dat de westerse geneeskunde een hele hoop onzin bevat en dat bijvoorbeeld vaccinatie puur bedrog moet zijn.

Nou, ga er maar aanstaan. Ik geef op een briefje dat hij, die geleerde dus, zonder dat er ooit een werkelijk debat plaats zal vinden, heel erg in de problemen zal komen. Hoe groter de oplage van zijn artikel dreigt te zijn, des te groter zijn problemen. Al heeft de man honderd keer gelijk, hij komt nooit echt aan het woord. Waarom? Heel eenvoudig. Omdat geneeskunde heel weinig met wetenschap en heel veel met religieus geloof te maken heeft.

Wat is het verschil tussen wetenschap en geloof? Daar moet heel veel over geschreven zijn, maar omdat er me geen enkele door een beroemde filosoof geformuleerde volzin voor de geest komt, ga ik maar op mijn eigen intuïtie af. Het moet iets te maken hebben met praktische ervaring, proefneming en reproduceerbaarheid, gezamenlijk ondergebracht in een sluitende theorie die kan uitleggen en voorspellen. Het verschil tussen weten en geloven zou je misschien kunnen illustreren met twee uitspraken als:

- 1) Een golfbeweging, gevormd door een reeks zich uitdijende concentrische cirkels, kan gemakkelijk worden veroorzaakt door een steen in een plas water te werpen.
- 2) De positie van de planeten en de sterren aan het firmament op het moment van iemands geboorte is van grote invloed op zijn persoonlijkheid.

Wie kranig en spottend lachend naar voren treedt om de eerste stelling aan te vechten behoeft maar één steentje in het water te gooien om vervolgens genoodzaakt te zijn met rode kaken stilletjes z'n plaats weer in te nemen. Maar voor de tweede stelling ligt een praktische en waterdichte bewijsvoering niet werkelijk binnen menselijk bereik, zodat er aan eventueel bekvechten over dat onderwerp nooit een eind zal komen, behalve als de discussie op een autoritaire manier wordt afgekapt.

De mens heeft de neiging zich nietig en vaak ook een beetje angstig te voelen in het grote universum. Hij wil graag een beetje zekerheid en hoewel de begrippen "weten" en "geloven" in theorie goed te onderscheiden zijn, rommelen zij in praktijk vaak behoorlijk door elkaar. Zo is de mens gemakkelijk in staat een welhaast bijgelovig concept te verheffen tot zeker weten om er zich vervolgens aan vast te kunnen klampen. Mensen kun je van alles op de mouw spelden en als je dan ook nog een passende angstkuur bij je verhaaltje weet te verzinnen, dan zit je goed en kun je er zeker van zijn dat het volk je door dik en dun zal verdedigen. Voorbeeld:

Een volk dat ervan overtuigd is dat de zon morgenvroeg alleen op zal gaan als er vanavond een aantal kalveren ritueel geslacht wordt, dat volk is bereid heel veel macht te geven aan rituele slachters en niemand heeft moeite met het verlies van al dat jongvee. Integendeel! Iemand die durft te beweren dat ritueel offeren totale kolder is en dat de zon zo ook wel opgaat, die wordt als een gevaarlijke onruststoker behandeld. En mocht het volk niet spontaan tegen de ketter in opstand komen, dan helpen de machthebbende rituele slachters wel een handje mee.

En zo heeft de mensheid zich vaak bij de neus laten nemen. Vroeger ging dat zo, tegenwoordig gaat het natuurlijk niet anders.

Wat zegt U? ... Pardon? ... Ah! Vroeger misschien wel maar vandaag niet meer? U in ieder geval niet? Jawel hoor, U ook! Misschien niet met rituele slachtingen en zo, maar dan wel op een andere manier. En minstens zo dom.

Ja. Minstens zo dom. Dat hebt u goed gehoord. Voorbeeld? Ok, voorbeeld:

De bewoners van ons moderne kikkerlandje nemen de alarmerende berichten over allerlei verschrikkelijke ziektes voetstoots aan en daar iedereen tevens de theoretische nepverklaringen en praktische kwakzalverij klakkeloos aanvaardt, is men inmiddels bereid om, mocht een geautoriseerde specialist dat nodig vinden, vrijwillig chemicaliën in te nemen die duizend keer zo duur zijn als rattengif en minstens zo ongezond.

Waar ik het over heb? Nou, u krijgt tijdens de voorstelling zo nu en dan wel wat aanwijzingen. Niet te veel ineens, want ik probeer het terrein goed voor te bereiden. Anders beland ik op het schavot, zoals de oproerkraaijer van dat rituele slachten.

hoofdstuk 5 – over bacteriën en brandweermannen

Vroeger had ik het niet zo, maar het valt me de laatste tijd steeds meer op hoe we vanaf de wieg geconditioneerd worden om de werkelijkheid te zien door de bril waar ieder ander ook doorheen kijkt. Het is wel logisch dat me dat vroeger niet opviel.

Immers, zolang je alles uitsluitend ziet door dezelfde glazen als ieder ander kom je er niet achter dat we met z'n allen geel voor groen aanzien.

"Heb je d'r weer één die meent de waarheid in pacht te hebben..." Ik hoor het u van veraf denken. Ja hoor, heel duidelijk, ontkennen helpt niet. Maar op het moment dat u deze gedachte heeft binnengelaten, zijn we samen op hetzelfde niveau aangeland en denken we nu met z'n allen de waarheid te kennen. Maar toch is uw situatie niet te vergelijken met de mijne, want u kunt het zich best veroorloven een beetje water bij de wijn te doen door naar mij te luisteren zonder meteen boos op te staan en de zaal uit rennen, immers, met z'n allen staat u zeer sterk, maar ik moet vanavond in m'n eentje tegen een storm van sceptisch denken in laveren, hetgeen mij al m'n krachten vergt en dus is er in mijn brein even geen plaats voor twijfel. Dat laveren is er trouwens mede de oorzaak van dat er schijnbaar totaal geen lijn zit in m'n betoog maar dat is ook met opzet, want ik probeer telkens verrassend uit een andere hoek te komen om u zo nog een beetje op die stoel te plakken.

Vanmorgen werd ik overvallen door een hoestbui. Niet snel genoeg de hand voor de mond en mijn zoontje van zes, die een meter voor me stond, kreeg de volle laag in z'n nek. Hij was natuurlijk niet tevreden, en terecht, want het is ook onfris, maar om je nou zo met welhaast haatgevulde ogen om te draaien en zéér verontwaardigd uit te roepen "Papa! Je spuugt al je bacteriën over me heen! Weet je niet dat ik daar heel erg ziek van kan worden?" Zes en een half is hij. Wat weet je op die leeftijd nou van bacteriën? Helemaal niets, maar zo klein als hij is, is hij er al absoluut zeker van dat bacteriën ziekte veroorzaken.

U denkt nu: "Dat is een dom voorbeeld. Bacteriën veroorzaken ziekte. Iedereen weet dat het zo is. Dat is helemaal geen indoctrinatie, dat is Waarheid, dat is Realiteit. Het is zelfs een waarheid die je niet vroeg genoeg kunt leren." Dat denkt U nu, maar als het aan mij ligt, dan denkt U dat over een paar minuutjes niet meer. In ieder geval de overtuiging dat "Iedereen weet dat het zo is", daar ram ik nu een staaf dynamiet in.

Een poosje na mijn hoestbui, toen de vrede weer was teruggekeerd, heb ik mijn zoontje het volgende verteld:

- Mijn lieve zoon, je moet eens goed naar me luisteren. Jouw verontwaardiging over mijn hoesten zonder hand voor de mond, die was heel terecht, want dat is ook erg onfris. Maar dat je van mijn hoestspetters ziek zult worden, daar hoef je echt niet bang voor te zijn. Dat denken een hele hoop mensen wel, maar het is niet zo. Bacteriën zijn niet schadelijk, integendeel, ze helpen ons juist. Bijvoorbeeld, als je gegeten hebt, dan helpen de bacteriën in je buik mee om het eten te verteren. Wat ziek zijn eigenlijk is, dat hebben heel veel mensen niet goed begrepen. Zij zeggen: "Ziek zijn, dat is als je pijn hebt, of koorts, of erge jeuk." Maar als ze boos zijn, of angstig of verdrietig, bijvoorbeeld omdat ze gepest worden op school, dan voelen ze zich ook niet echt goed, maar ze vinden meestal niet dat ze dan ziek zijn. En dat is dom, want pas als ze zich eerst angstig of boos of verdrietig gevoeld hebben, en pas als zo'n naar gevoel weer over is, bijvoorbeeld omdat ze niet meer gepest worden op school, pas dan komt de pijn of de jeuk of de koorts. Omdat er in het lichaam iets gerepareerd moet worden dat tijdens het bang, boos of verdrietig zijn kapot ging. En dat repareren, daarvoor zijn nou juist bacteriën nodig. Maar dat begrijpen de mensen niet. Zij zeggen: "Kijk, het is heel logisch. Telkens als iemand ziek is en pijn heeft, dan zitten er bacteriën precies op de plek waar het zo zeer doet. Dus zijn de bacteriën de oorzaak van de ziekte, dat moet wel zo zijn!" Maar dat is eigenlijk net zo dom als wanneer iemand zegt: "Kijk, telkens als ik een bosbrand zie, dan zijn daar brandweermannen bezig, juist op de plek van het vuur.

Dus dan kan het niet anders, of de brandweermannen zijn de oorzaak van de bosbrand, dat moet wel zo zijn!”

- Ja maar Papa, dat zeg jij, dat bacteriën niet ziek maken. Misschien heb jij wel ongelijk.
- Natuurlijk, lieve schat. Daar moet je ook rekening mee houden. Maar ik vind het belangrijk dat jij ook mijn mening hoort want dan kun je op een dag zelf kiezen wat jij waar vindt. De mensen vertellen soms een hele boel onzin, omdat hun dat uitkomt. Maar die onzin is lang niet altijd goed voor jouw. Gebruik je eigen hersenen jongen, daar kun je het meest op rekenen.

Ok, hij is nog klein. Maar ik begin er nu al over want binnenkort zal hij zo vaak hetzelfde verhaaltje gehoord hebben dat de vermeende zekerheden het hem absoluut onmogelijk zullen maken nog zelfstandig te kunnen nadenken. En door regelmatig zijn gedachten te verfrissen door de ramen van twijfel en kritisch denken even tegen elkaar open te zetten wil ik zijn intellectuele asphyxie voorkomen.

.....

Dat is mooi gezegd hè?

.....

Ja, dat is misschien mooi gezegd, maar het is niet onmogelijk dat de ideeën die ik aan mijn zoontje probeer over te dragen mij ooit eens grote problemen zullen bezorgen.

In het Westen, lees: “In de beschaafde landen”, zijn we nu al zover dat niemand het nog gek vindt dat men ouders het voogdijschap over hun kind ontzegt, omdat die ouders geen enkel vertrouwen meer hebben in de aanpak van het moderne ziekenhuis waar hun kind verpleegd zal te worden op een manier die door hen wordt bestempeld als pure marteling. Bovendien, dus “To top it all”, moeten ouders, om hun kind te mogen laten profiteren van de medische vooruitgang, steeds vaker een briefje ondertekenen waarin ze beloven niemand ooit te zullen beschuldigen mocht de medische behandeling uiteindelijk niet naar wens zijn verlopen, op zich al een prachtige illustratie van het feit dat de desbetreffende specialisten de door hun voorgestelde methode maar matig vertrouwen.

Eigenlijk zijn daar toch geen woorden voor te vinden! Om ouders, hè, die toch in principe liever aan het kruis genageld willen worden dan dat zij hun kind moeten zien lijden, om die ouders hun zoontje of dochtertje af te nemen op doktersadvies.

- Dus afgaande op de beoordeling van mensen die behoorlijk in de financiële problemen zouden komen mochten er geen te behandelen patiënten meer zijn en die dus feitelijk belang hebben bij de ziekte van dat kind. Dat klinkt misschien bot, en ik vind me nou ineens wel op, maar objectief gezien komt het daar wel op neer.
- Ja, dat is inderdaad verschrikkelijk bot en natuurlijk moet je het zo niet zien man. Die ouders zijn totaal onverantwoordelijk. Die zijn het contact met de werkelijkheid verloren en staan geheid onder invloed van één of andere hééééle enge sekte. Dat zijn ouders die bijvoorbeeld hun kinderen niet laten inenten en dat is crimineel. Tegenover die kinderen en tegenover de samenleving in het algemeen. Want niet gevaccineerde kinderen zouden bijvoorbeeld de mijne kunnen besmetten.
- Nee domoor, dat kan niet, want jouw kinderen zijn immers ingeënt! Daar geloof je toch heilig in? Of ben je desondanks toch ongerust voor je kinderen? Nou, dan helpt dat inenten blijkbaar ook niet echt...

En dat vind ik dan weer een goede reden om voor altijd een einde te maken aan de verplichting een baby of kleuter te traumatiseren door het kind onverwachts een dikke naald in de billen te rammen terwijl een behulpzame volwassene de schat als een professionele judoka in de houdgreep heeft om elke poging tot verzet in de kiem te smoren.

hoofdstuk 6 – waar het nou eigenlijk om gaat

Morgen is het wereldaidsdag. Ik neem me nou al een paar jaar telkens voor om op 1 december naar een stad te gaan waar veel aandacht aan dit internationale evenement besteed wordt. Ik wil dan eens uitgebreid de uitstallinkjes bezoeken waar al die foldertjes liggen die aan iedereen uitleggen wat AIDS is, hoe we kunnen voorkomen om niet seropositief te worden en wat je moet doen mocht je toch onverhoopt met HIV besmet zijn. En waar het me dan in de eerste plaats om gaat, dat is om zowel aan exposanten als aan bezoekers uit te leggen waarom ik denk dat AIDS een enorme medische blunder is, een grote miskleun, nog verergert door zeer onverantwoord en soms welhaast crimineel te noemen gedrag van overheid, wetenschap en media.

Dat voornemen heb ik echter nog nooit in praktijk gebracht, omdat ik er vrij zeker van ben dat er van ideeën uitwisselen niet veel zal komen en er tevens weinig voor voel een bloedneus op te lopen. Want mensen die tegen AIDS vechten die zijn vaak zo vervuld van de zichzelf opgelegde missie, dat zij zich niet kunnen voorstellen dat er mensen bestaan die een heel andere uitleg geven aan het te bestrijden fenomeen. Zij zijn vaak heel erg zeker van hun gelijk en andersdenkenden, zoals ik, daarmee is het soms heel moeilijk kalm te discussiëren.

Ik denk dat dat ook wel een beetje door de doelstelling komt. Kijk, als je je inzet voor de zieke mens in het algemeen, ja, dan heb je altijd wat te doen. Maar als je je specifiek inzet tegen zoiets als AIDS, dan kom je zonder werk te zitten mocht het probleem ineens zijn opgelost. En dat is volgens mij toch wel één van de redenen waarom mensen soms datgene verdedigen waartegen ze nou juist aan het vechten zijn.

Dan komen ze bijvoorbeeld iemand tegen die zegt: “Welnee jongen, dat HIV virus, dat moet je heel anders zien. Dat is nog nooit geïsoleerd en iedereen praat over iets waarvan hij denkt dat het door een ander is geobserveerd. Maar het komt er eigenlijk op neer dat het probleem morgen is opgelost als iedereen er vandaag niet meer in gelooft”. En dan moet jij eens kijken hoe fanatiek iedereen die persoon gaat aanvallen om vooral dat virus maar te verdedigen.

Dat is toch krom, iets verdedigen waartegen je vecht? Voel je n’em?

Maar goed, ik ben nu al zo’n half uur bezig om U wat te vermaken en het wordt misschien toch tijd dat ik wat meer “To the point” kom. Dan kunt U eindelijk beginnen met het vormen van een vaag idee van wat ik nou eigenlijk probeer te zeggen met mijn weliswaar flitsende, maar toch naar Uw mening ook als los zand aan elkaar hangende en over het algemeen natuurlijk zeer aanvechtbare uitspraken. Waar gaat het me nou eigenlijk om... Laat ik proberen het uit te leggen.

Uw persoonlijke overtuiging in het algemeen en uw mening over onderwerpen als AIDS, inenting of sigarettenrook in het bijzonder, die gaan mij in principe niets aan, zoals de mijne U niet aangaan. En zolang we proberen samen een boom op te zetten

om op die manier de gedachtenwereld van de ander eventueel wat te verrijken, is er niets mis. Maar in het geval van werkelijk fundamenteel meningsverschil over dit soort onderwerpen staan de twee partijen snel als kempfanen tegenover elkaar. Dat kennen we allemaal wel hè, rokers en niet-rokers, en vaak juist vooral die niet-rokers, we weten er alles van. Nou ja, tegenwoordig toch niet zo'n probleem meer. Niet-rokers mogen dan vervuld zijn van het idee: "Die smerige rook van een ander, daar kan ik wel kanker van krijgen", maar ach, omdat vrijwel iedereen daar tegenwoordig van overtuigd is, zelfs de primaire rokers, is het niet echt moeilijk een "terrain d'entente" te vinden. Een "terrain d'entente", dat is Frans, dat betekent dat je het met elkaar eens bent. Terrain d'entente... da's mooi hè.

Nou ja, hoe het ook zij, het kan mij werkelijk geen bal meer schelen. Ik ben ermee opgehouden de staatschatkist met sigarettenrook te vullen, dus die fanatieke niet-rokers, daar ben ik van af en als iemand een sigaretje op wil steken in mijn auto bijvoorbeeld, dan heb ik daar niets op tegen. Integendeel. Ik blijf het gezellig vinden.

Waar had ik het ook alweer over? O ja, waar ik dus eigenlijk naar toe wil, dat is dat je moet oppassen met het willen opdringen van jouw mening aan een ander. Want je moet wel heel zeker weten wat je doet, hè? Stel iemand wil naar rechts afslaan omdat hij denkt dat linksaf een gevaarlijke route is, maar ik overtuig hem ervan dat ik zeker weet dat linksaf niet gevaarlijker is maar juist veiliger, want dat is bewezen. Dus hij neemt de linker route en dan krijgt hij precies dat ongeluk dat hij nou juist wilde vermijden door naar rechts af te slaan. En daar sta je dan met je zeker weten.

Een beetje reserve is vaak niet misplaatst, hè, en als iemand bijvoorbeeld tegen je zegt: "Nee joh, inenten, AIDS, chemotherapie, enzo, dat moet je anders zien en waarom ik dat denk, dat wil ik je best wel vertellen als je dat wilt, maar leg mij in ieder geval geen verplichtingen op in de zekerheid dat jij gelijk hebt en dat ik de kluts kwijt ben", dan moet je niet zeggen: "Nou, als dat zo was, dan wisten we het al lang" maar dan moet je eens proberen om naar die persoon te luisteren. Dat kan heel interessant zijn. Misschien gaat hij je iets vertellen over Antoine Béchamp, of Jean Solomides of Mirko Beljanski of Wilhelm Reich of, als je heel veel geluk hebt, over Geerd Hamer.

Dat is zo ongeveer wat ik wil vertellen. Maar waarom ik dat wil vertellen, dat heb ik er nog niet bijgezegd. Dat ga ik nu doen, maar op een wat andere manier. Een beetje meer gevoelig, dat slaat soms wel aan.

Stel je voor, je ligt 's nachts in je bed, zo tegen een uur of drie, een beetje laat want je moet morgen weer vroeg op, maar je sliep nog niet want je zoontje van vier had een paar nachtmerries gehad, en dan komt je kind nog eens schoorvoetend je slaapkamer binnen want hij kan niet slapen en dan geef je hem natuurlijk nog een dikke knuffel, maar dan zeg je toch: "Nou, nu moet je echt gaan slapen jongen. Het is erg laat en morgen moeten we er weer vroeg uit." Hij probeert nog wat te blijven plakken, maar omdat je niet toegeeft druipt hij uiteindelijk af. En dan zegt hij, op het moment dat hij de deur achter zich sluit en met een heel zielig piepstemmetje: "Tot ziens, papa"

Wreed overvallen door de twijfel of je het allemaal wel goed doet, wil je hem wel terug roepen om hem te beschermen tegen alles waar hij ongelukkig van zou kunnen worden, maar dat lukt je niet, want je keel zit ineens dicht en je weet ook wel dat beschermen, dat kan lang niet altijd en je hebt het ineens heel erg koud in je bed want je ligt er alleen, omdat je vrouw en de moeder van je prachtkind is afgereisd in een tijd toen je samen nog niet beter wist en zij net als ieder ander bereid was om giftiger-dan-rattengif-medicijnen in te nemen, want: "dat is de enige methode", zei de geautoriseerde specialist, maar die methode helpt niet en dan ga je in je ongeluk maar zelf op zoek want ergens in het heelal moet toch het antwoord bekend zijn op de vraag "hoe komen wij uit deze duistere tunnel, m'n liefste?" en dan vind je het antwoord en

het antwoord is prachtig, maar dat is verdacht want een antwoord vinden op een wanhoopsvraag, dat kan alleen in een hééééle enge sekte en je wilt wat je hebt gevonden aan iedereen vertellen maar niemand wil luisteren, ook je lief niet, en iedereen zegt: "Hij heeft het erg moeilijk gehad en hij is een beetje in de war.", dus die uitgang van de tunnel, daar heeft niemand wat aan.

Zo lig je dus wat in je bed te woelen, hè, en tegelijkertijd weet je ook, dat niet alleen niemand naar jouw luisteren wil, maar dat het met jouw ook zo zou kunnen gaan als met die moeder in Oostenrijk, dat er op een dag mensen kunnen komen die de waarheid van de massa vertegenwoordigen, mensen die heel zeker weten dat de ideeën die jij aanhangt, nou die zijn héél fout, en die rechtsdragers, die helden op sokken die nog nooit zelf op pad zijn gegaan om een antwoord te vinden op de vraag "Hoe komen wij uit de hel, mijn liefste?", die helden gaan jouw vertellen wat het beste is voor jouw kind en oogappel en wil je niet meedoen, dan kun je alleen nog huilend in je auto stappen om de door de politie begeleidde ambulance achterna te rijden want daarin wordt de voor jouw meest dierbare reden om je aan het leven vast te klampen met spoed naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis afgevoerd om daar op een wetenschappelijk verantwoordde manier te zullen worden verpleegd, want: "dat is de enige methode", zei de geautoriseerde specialist, en als dat dan uiteindelijk ook misgelopen is, dan blijft er voor jouw alleen nog de bazooka over...maar dat is geen oplossing, dat weet je ook wel...

.....

Dat is de reden waarom ik nu aan anderen wil vertellen hoe het zit; misschien vind ik iemand die wil luisteren en nadenken, dan zijn we al met z'n tweeën. En die twee, dat zijn er op een dag misschien vier, en acht, en zestien.....

hoofdstuk 7 – een ontmoeting

Ik ben vanmorgen totaal wanhopig in de auto gestapt. Weg, weg, weg van hier. Naar de stad, in de hoop om daar wat afleiding te vinden en aan iets anders te denken. Zo gaat het niet langer. De dreun in m'n hoofd, ik kan er niet meer tegen, het moet ophouden.

Soms vergeet ik het even, een paar seconden of een heel enkele keer misschien een halve minuut, maar dan komt het weer terug als ontzettende kiespijn..... Hoe is het mogelijk? En waarom ik? Ach, ik weet het ook wel..... Die naald in het ziekenhuis, zes maanden geleden. Ik was wel wat ongerust maar toch ook vol vertrouwen. En nu.....

Ik heb uren wanhopig en doelloos rondgedwaald. Niemand gevonden om mee te praten. Misschien morgen, dan is het wereldaidsdag. Maar wat kan ik daar nog van verwachten? Ik ben toch verpleegster en weet het allemaal zelf. De details ontgaan me, ik ben geen viroloog of zo, maar de grote lijnen ken ik. HIV, AIDS, opportunistische ziektes, de vernietiging van het immuniteitssysteem, ik weet er alles van.

Bij pure toeval ben ik in dit eetcafé gestrand. *--L'ENFANT-TERRIBLE--* heet het. Of misschien was het geen toeval en voelde ik me onbewust aangetrokken door het

woord “terrible”, verschrikkelijk. Zo voel ik me ook. Je me sens terriblement mal. Of misschien ben ik wel op zoek naar een “enfant terrible”. Een verschrikkelijk lastig type maar tegelijkertijd op zijn manier ook een held, lak aan alles, door niets en niemand stuk te krijgen.

Een held..... mijn held..... mijn “prince charmant”..... mijn dappere “chevalier” die het op durft te nemen tegen het monster dat mij in een wurggreep heeft. Ja, doe er nog maar een pondje bij..... Nou, ik heb nog gevoel voor humor, alles is nog niet verloren. Hou de moed erin meid, laat je niet kisten.

Ik heb je wel naar binnen zien komen, maar de eerste indruk..... Je ziet er uit als een zwerver in die ouwe jas, ongeschoren en ongekap. Als je dichterbij komt dan heb je wel een leuk gezicht en je komt wat verlegen en onbeholpen over; dat trekt me wel aan, maar jij bent ook het tegenovergestelde van wat de term “enfant terrible” bij me oproept.

Maar dan, dan zeg je iets waar ik niet bij kan. Je zegt het zo onhandig, alsof je de woorden meteen wel weer in wilt slikken, maar je zegt het toch. En wat jij daar zegt, dat kan alleen een “enfant terrible” zeggen.....

- Weet je dat het hele AIDS concept eigenlijk de grootste onzin is die er bestaat?

Wat jij zegt, dat kan niet waar zijn maar als er in de wereld één uitspraak is waarop ik heb zitten wachten, dan is het die.....

- Goh, wat een interessante gedachte. Die moet je me eens uitleggen want ik kan er me niets bij voorstellen.
- Dat wil ik wel doen maar... het is een lang verhaal...
- Dat geeft niet. Hiervoor heb ik echt alle tijd.
- Als je eens wist hoe lang ik al zit te wachten op iemand die reageert zoals jij. Maar nu mijn wens eindelijk in vervulling is gegaan weet ik niet hoe te beginnen. Hoe schreef Willem Frederik Hermans het ook al weer? De hand van mijn tong zoekt in een diepe zwarte zak naar de woorden...
- Neem er gerust alle tijd voor. Ik ben één en al oor...
- Hoe zal ik beginnen..... Het is moeilijk want als jij over een uurtje of zo begint te beseffen dat ik heel misschien weleens gelijk zou kunnen hebben, dan beseff je tegelijkertijd ook dat er een verschrikkelijke leugen op grote schaal door heel veel mensen in stand wordt gehouden en dat je dus eigenlijk niemand en niets kunt vertrouwen. En dat geldt dan natuurlijk ook meteen weer voor wat ik jou vertel.....

Misschien wel belangrijk om dat niet te vergeten, hè... Niet dat je iedereen moet wantrouwen of zo, maar wel dat je je ervan bewust bent dat een persoon die voor honderd procent dezelfde belangen heeft als jij, ja, daar is er maar één van op de wereld en dat ben jezelf. Dat is dus de enige persoon die je werkelijk kunt vertrouwen en als je maar weinig zelfvertrouwen hebt, ja, dan wordt het moeilijk. Dan ben je altijd afhankelijk van de mening van anderen, van mensen waarvan jij vindt: “Dat is een specialist” maar ja, een specialist die zegt niet altijd wat het beste is voor jou maar toch in de eerste plaats wat hem het beste uitkomt. Stel je wilt een auto kopen, hè, een Opel Astra bijvoorbeeld, en dan zegt een vriend: “Nee joh, dat moet je niet doen. Koop een Volkswagen Golf, da’s veel beter”. En dan ga jij terug naar je Opel dealer om te vragen of dat zo is.

Nou ja, 't is misschien een dom voorbeeld, maar zoiets dus. Je komt er geen stap mee verder en rekenen op een ander, dat is vaak een bron van onenigheid en ruzie. Het is naar mijn idee veel beter er goed bewust van te zijn dat iedereen altijd in de eerste plaats voor zichzelf opkomt, dan hoeft je nooit teleurgesteld te zijn door het gedrag van een ander. En eh, Oh wacht, nog even over die Opel Astra. Dat voorbeeld had ik natuurlijk ook andersom kunnen doen en je moet niet denken dat ik iets tegen Opels heb of zo hoor. Integendeel. Ik heb zelf ook een Opel Astra gehad. Hele fijne auto. Een 17D, lekker rustig rijden. Maar 't was wel zo dat een beetje helling, dan werd ik wel ingehaald door allerlei overvolle autobussen en afgeladen 2CV-tjes met imperiaal en aanhanger, maar toch, veel plezier van gehad.

Maar goed, dit dus even terzijde, 't heeft er ook helemaal niets mee te maken, maar nou ja, da's om het ijs een beetje te breken hè..... Waar had ik het ook alweer over? O ja, dat je je eigen hersenen moet gebruiken.

Het is frappant hoe mensen met zekerheid iets kunnen beweren waar ze goedbeschouwd zelf eigenlijk niets van weten, maar wat ze alleen hebben van horen zeggen. Dan zegt iemand bijvoorbeeld: "Ja griep, ja, dat wordt veroorzaakt door een virus". Maar hij heeft nog nooit een virus gezien en weet meestal eigenlijk helemaal niet wat er nou precies wordt bedoeld met het woord virus . En op zich is daar natuurlijk niets op aan te merken, want ja, je kunt natuurlijk niet alles zelf hebben meegemaakt en ontdekt en onderzocht en als we niet profiteren van de ervaring van anderen, dan komen we natuurlijk nergens, maar wat wel gek is, dat is de agressiviteit waarmee diezelfde persoon zo'n virus gaat verdedigen als iemand zegt: "Nee joh, al die gevaarlijke virussen enzo, dat moet je anders zien."

Nou zo is het met AIDS dus ook. De beroemde Franse komiek Coluche die zei in 1985 "Le sida s'attrape surtout dans les journaux". In het Nederlands : "Aids krijg je vooral door de krant te lezen" en daarmee had hij groot gelijk. Ik zal je eens een paar dingen vertellen die tot nadenken stemmen en niets te maken hebben met geloven of niet geloven maar heel logisch zijn en die je gemakkelijk zelf kunt nachecken als je dat wilt. Dan ben je van niemand afhankelijk.

intermezzo – insectenverdelging

Je kunt een verhaal voorafgaan met een "Voorwoord" en er ter afsluiting een "Nawoord" aanplakken, maar een term als "Tussenvoegsel" ligt slecht in het gehoor en het klinkt ook als iets dat er maar een beetje bijhangt. Dus heb ik dit hoofdstukje maar "Intermezzo" genoemd.

Zouden we de voorstelling van vanavond met een goocheltoer vergelijken, dan is nu in principe een moment aangebroken waarop de artiest bijvoorbeeld theatraal een konijn uit de hoge hoed tovert. Maar het enthousiasme waarmee een publiek van verheugde en opgewonden kinderen een illusionist beloont, dat enthousiasme hebben hun serieuze en vaak nogal fantasieloze ouders voor altijd uit hun leven verbannen en mocht U nu misschien toch op het puntje van uw stoel zitten, dan is het toch vooral om de pleidooi die ik zal houden tegen de algemeen gangbare mening over ziekteveroorzakende bacteriën, het AIDS concept, kankerbestrijding, enzovoorts, meteen onschadelijk te maken met een aantal naar uw mening voor mij zeer vernietigende argumenten.

Maar aan dat spelletje doe ik niet meer mee en ik wil proberen te voorkomen de woorden van mijn betoog een zaal in te sturen waar ze als een zwerm schadelijke insecten worden opgewacht door een publiek dat de verdelgingsspuitbus al in de aanslag heeft. Als U bijvoorbeeld per se wilt geloven in de HIV en AIDS kolder, dan moet U ook toegeven dat het geen zin heeft erover te praten met iemand die vindt dat we heel goed zonder kunnen.

Want uiteindelijk is het natuurlijk zo, hè, dat je elk standpunt kunt verdedigen als je niet bang bent gebruik te maken van vergezochte of eigenlijk niet ter zake doende argumenten. Discussiëren heeft dan weinig zin. Zoiets als een aartsbisschop die Copernicus afdoet met een zin als: "Fff, hij kent de bijbel niet eens uit z'n hoofd".

Of dan gaan d'r bijvoorbeeld twee wolkenkrabbers tegen de grond op een manier waarvan ik spontaan denk: "Knap stukje ingenieurswerk om die zo perfect verticaal te laten instorten; kan me niet voorstellen dat dat komt door die vliegtuigen". Maar dan blijkt dat ik me toch behoorlijk had vergist want de bergingsploeg had geluk en vond een gloednieuw paspoort van één van de daders in puinhopen van dermate omvang dat je er soms geen Boeing in terug kon vinden.

Tussen twee haakjes: Het is maar goed dat de schuldigen zo gestraft worden, hè? Meteen Irak ook even goed op z'n plaats gezet. Nou ja, toegegeven, d'r waren dan wel geen gevaarlijke massavernietigingswapens, Ok. Ja, maar eh, nou in Iran, daar wel hoor... God is on our side. Gelukkig maar. En hij helpt ons nog een keer want hij heeft pas ontdekt dat het uitroeien van Indianen niet voldoende was om vrede en vrijheid te kunnen garanderen op aarde.

Maar goed, dat heeft er allemaal ook niets mee te maken..... Waar had ik het ook alweer over? Oh ja, dat ik wel verder wil gaan met mijn verhaal maar doet U alstublieft die spuitbus weer terug in de tas.

hoofdstuk 8 – even uit het systeem stappen

- Ik krijg het een beetje benauwd hier. Zullen we een eindje door de stad gaan lopen? Of wil je nog iets drinken?
- Ja, goed idee, laten we een stukje gaan wandelen. Dat breekt de spanning wat.
- OK, jas aan, niets vergeten? Hé, Willem! Hou je taai hè! Doei...

.....

- Waar waren we ook alweer? Oh ja, ik zou je een paar dingen gaan vertellen die heel logisch zijn en die je zelf kunt overdenken zonder nou meteen afhankelijk te zijn van de mening van een ander.
Een tijdje geleden las ik een berichtje in een discussieforum op Internet waarin iemand vertelde dat men bij hem een strottenhoofdanker had geconstateerd en dat hij daarvoor in behandeling was. Operatie, chemotherapie, bestraling, the full treat. Waar het in het mailtje eigenlijk om ging, dat was het feit dat de behandelende oncoloog van mening was dat de aandoening alleen een uitzaaiing kon zijn van een primaire kanker. En naar die primaire kanker had men lang gezocht maar hij bleef onvindbaar. Hetgeen de oncoloog als volgt verklaarde: "Het komt voor dat de

primaire kanker alweer weg is voordat we iets hebben gevonden. En dat is dan natuurlijk een groot probleem". Ja, dat is jammer, dat vond de patiënt ook maar hij hield de moed erin. Alles was nog niet verloren.

Ok, tot zover de strekking van dat mailtje. Wat vind je daar nou van?

- Ja, wat zal ik ervan zeggen. Ik ben verpleegster en ik heb dat wel vaker gehoord. Het komt inderdaad voor dat zo'n primaire kanker onvindbaar blijft.
- En daar is verder niets op aan te merken.....
- Nee, ik zou niet weten wat.
- Ok, dan wil ik je iets zeggen waarvan jij meteen zult denken: "Ja, dat is logisch. Dom eigenlijk dat ik daar zelf niet opgekomen ben." Het is toch eigenlijk onvoorstelbaar dat een patiënt in zo'n situatie niet een beetje kritisch is. Zoiets als:
Ho ho, wacht effen dokter... Heb ik dat goed gehoord? Een kanker die alweer weg is voordat men iets heeft kunnen vinden? Dat moet U me toch eens uitleggen, want dat begrijp ik niet goed. Als je hem vindt, dan moet er gesneden, verbrand en vergiftigd worden, maar vind je hem niet, dan gaat-ie zo wel weg. Zoiets van: als er een inbreker bij je aanbelt dan moet je snel open doen want anders gaat-ie weer weg. Maar dokter, als het zo is, dan doe ik de deur liever niet open hoor. En nu ik erover nadenk: Ik ben eigenlijk pas echt ziek sinds die chemotherapie. Weet U wat ik doe dokter? Ik ga naar huis en kom weer langs als de kanker weg is voordat U hem kunt vinden.
- Ha ha ha! Dat is grappig. En ja, je hebt wel gelijk, ik ben er zelf niet opgekomen maar nu je het zegt...Ha ha ha!
- Snap je? Als je het aandurft even uit het systeem te stappen dan wordt het ineens mogelijk een hoop dingen heel anders te zien.
- Wat bedoel je met "Uit het systeem te durven stappen" ?
- Nou, bijvoorbeeld als je de moed hebt om te denken "Ik ga naar huis en kom weer langs als de kanker weg is", dan stap je uit een systeem dat uitgaat van het principe "Niets doen is fataal" en waarin een patiënt als onbeholpen leek Ja en Amen fluistert op alles wat een arts in zijn onfaalbaarheid beweert. Bovendien wordt je voor debiel verklaard en bijt men je zinnetje toe als: "Wie denk je wel dat je bent om de hele medische wetenschap te kritiseren". Want dat doe je natuurlijk als je zegt "Ik ga naar huis en kom weer langs als de kanker weg is" of "het hele AIDS concept is totale onzin" of "Vaccinatie is puur bedrog".
Er zijn maar weinig mensen die weten dat een behoorlijk aantal wetenschappers, waaronder zelfs Nobelprijswinnaars, het helemaal niet eens zijn met de huidige opvatting dat AIDS wordt veroorzaakt door HIV. Zo is bijvoorbeeld het desbetreffende virus nog nooit geïsoleerd volgens de maatstaven die de wetenschap zichzelf heeft opgelegd. En als je daar als buitenstaander weet van krijgt en je doet wat navraag in de geautoriseerde kringen, dan krijg je te horen dat dat onzin is, dat het virus natuurlijk is geïsoleerd want "Dacht je dat er anders miljoenen wetenschappers op hele wereld mee bezig zouden zijn?" en dat mensen die beweren dat het HIV virus niet bestaat, nou dat zijn hele gevaarlijke revisionisten. Dat is gemakkelijk hè? Iemand die het niet met jou eens is uitmaken voor revisionist. Ben je er meteen af. Maar ja, zo kan ik het ook en op die manier is het natuurlijk niet echt een eerlijk debat maar meer iets van: "De argumenten van de tegenpartij die raken mij niet en mijn argumenten, hoe dom ook, die zijn fataal voor hem". Zo ging het ook tijdens de Inquisitie, hè. Dan werd bijvoorbeeld een meisje ervan beschuldigd met de duivel te heulen en dan gingen de priesters op zoek naar

afdoend bewijs. Was de beschuldigde ontmaagd, dan was dat een afdoende bewijs van haar schuld maar was haar maagdevlies nog intact, nou, dan was het nog veel erger en moest zij wel schuldig zijn, want alleen de duivel was tot dat soort kunstjes in staat.

Dan denk je toch zo iets van “Kan het nog krommer...?”

Laat ik je eens wat andere voorbeeldjes geven. Er wordt vaak beweerd dat in ons land ziektes als poliomyelitis of difterie verdwenen zijn sinds de invoering van massale inenting. Daar heb ik vroeger altijd uit afgeleid dat de mensen in ons land voor het inenten altijd erg zijn geplaagd door die ziektes. Zo van 4000 voor J.C. – 1950 na J.C. altijd en sinds 1950 na J.C. niet meer. Maar als je er de officiële cijfers eens op nakijkt, dan zie je een grafiekje met alleen een hele hoge piek tussen 1940 en 1945. Dus voor 1940, toen er nog niet werd ingeënt was er ook niet veel aan de hand, maar dat er na 1945 weinig gevallen zijn, ja, dat komt door het inenten van de bevolking. Ok, dat mag je van mij beweren als je dat wilt, maar ik weet nog wel een paar verklaringen te bedenken die op z'n minst zo logisch zijn. Bijvoorbeeld, je zou eens in beschouwing moeten nemen of een oorlog op zich misschien de oorzaak van allerlei pathologieën zou kunnen zijn. En mocht dat het geval zijn dan ligt de zaak meteen heel anders. Immers, inenten tegen bijvoorbeeld angst of onzekerheid, want er is oorlog, dat lijkt me een vrij onhaalbare zaak.

Misschien is dat wel precies de reden waarom iedereen zich zo vastklampt aan het principe van vaccinatie. De doktersprik als beveiligend harnas tegen de verlamdende bedreiging van de boze natuur.

- Tjonge jonge, jij haalt wel alles onderuit zeg. Als ik jou zo hoor, dan klopt er maar bitter weinig van onze huidige medische aanpak.
- Van iemand die beweert dat het hele AIDS concept de grootste onzin is die er bestaat, kun je toch weinig anders verwachten? Want als ik gelijk heb dan betekent dat toch heel wat meer dan alleen een klein schoonheidsfoutje in de algemene aanpak.
- Ja maar, er is toch niets op tegen om je bijvoorbeeld vast te klampen aan de al of niet vermeende veiligheid die wordt verstrekt door een vaccinatieprikje? Baat het niet, het schaadt ook niet.
- Nee, daar is in principe natuurlijk niets op tegen, behalve als je jezelf een veel betere en gerieflijker interpretatie van de werkelijkheid ontzegt door je paniekerig vast te klampen aan de bescherming van je harnasje, of nog erger, als dat harnas je eigenlijk van de wal in de sloot helpt.
Wij hebben de wereld opgedeeld in goed en kwaad en als we voor een bepaald gebiedje precies hebben uitgemaakt wat kwaad is en wat goed, dan zetten we een hekje om het goede en gaan vanuit het zo verkregen tuintje het slechte te lijf. De bacteriën met antibiotica, de gastarbeiders met rassenhaat en dictateurs die je eerst zelf aan de macht hebt geholpen met laserbestuurde patriotraketten.
Maar ik dwaal weer af, dus terug naar de bacteriën en virussen.
Mijn verhaal is een beetje omslachtig maar dat is moeilijk te vermijden omdat het AIDS-concept het resultaat is van een eeuw lang wetenschappelijk onderzoek in de verkeerde richting. Een zinnetje als “Het AIDS concept is totale onzin” dat kun je snel zeggen maar uitleggen hoe het dan wel in elkaar zit, dat vereist aanzienlijk meer tijd.
Eigenlijk moeten we teruggaan naar Louis Pasteur en de opvatting dat ziektes worden veroorzaakt door bacteriën of, zoals Pasteur zei: “Een microbe, een ziekte. Een ziekte, een microbe.” Want sinds die tijd zitten we helemaal op het verkeerde pad. Ik heb dat eens gezegd tegen een zeer sceptische vriend, die me antwoordde:

“Hou toch op met je gezanik over Louis Pasteur, dat is al zo oud. Sinds die tijd is er zoveel vooruitgang geboekt door de medische research dat de ideeën van iemand als Pasteur er niet meer toe doen.” Maar dat vind ik een raar antwoord, want als je de verkeerde richting hebt genomen dan is vooruitgang toch synoniem met verwijdering? Als je de verkeerde kant oproeit, dan kun je van je roeibootje wel een motorschip maken, maar als je niet tevens je koers verlegt, dan heb je geen vooruitgang geboekt maar de snelheid waarmee je de mist ingaat verhoogd.

.....

Ik praat wel een hoop hè? Het wordt misschien allemaal een beetje te veel zo. Weet je wat we doen? Ik geef je wat Internetadressen waar je een hoop informatie kunt vinden die je rustig en op je gemak kunt doorlezen. En ik geef je ook m'n telefoonnummer, dan kun je me bellen als je wilt en dan maken we een afspraak om verder te babbelen. Zullen we dat doen?

- Ja, dat is misschien wel een goed idee. Ik vind het werkelijk zeer interessant wat je allemaal vertelt maar soms ben ik even behoorlijk de draad kwijt.
- Ik heb jouw eigenlijk maar heel weinig aan het woord gelaten.....
- Nou, dat geeft niks hoor. Tjonge jonge, wat je me allemaal verteld hebt... Ik heb vanmorgen werkelijk een goede ingeving gehad mijn huis te ontvluchten en naar de stad te gaan op zoek naar frisse lucht.
- Frisse lucht? De meeste mensen gaan daarvoor juist niet naar de stad.....
- Laat ik zeggen dat ik op zoek ben gegaan naar frisse ideeën..... Nou ja, je mag het ook wel weten. Ik weet sinds vier dagen dat ik seropositief ben.
- Aha! Ja, dan kan ik me wel voorstellen dat je mijn ideeën interessant vindt. Alhoewel. Ik heb wel vaker met mensen gesproken die dachten dat ze seropositief waren, maar die keken me toch meestal behoorlijk wantrouwend aan. Pas op, hè? Misschien ben ik een heel eng type die er alleen op uit is om allerlei zich verloren voelende vrouwtjes te verleiden. Dat kan, hè.....
- Ja, dat kan. Maar verbeeld je maar niks hoor. Ik heb vroeger aan karate gedaan en m'n zwarte band, die kan ik nog steeds waarmaken.
- Ok, dan ben ik ook op m'n hoede. Kijk, een paar Internetadressen en m'n telefoonnummer. Ik hoop dat je me zeer spoedig zult telefoneren.
- Daar kun je op rekenen. Het is lang geleden dat ik zo'n interessant gesprek heb gehad als vandaag. Kijk, hier heb je mijn telefoonnummer ook, dan kun je mij ook bereiken.
- Bedankt. En eh, nou je weet hoe ik het zie hè? Seropositief kun je alleen zijn als je erin gelooft. Tot ziens.
- Tot heel spoedig ziens..... Ik beloof dat ik je zal bellen.....

hoofdstuk 9 – kort en bondig

Ik ben het Instituut binnengeslopen als een dief en heb stil en sluiks de afstand van hoofdingang naar werkkamer afgelegd. Deur achter me dicht... Oef! Geen zin om iemand als Peter tegen het lijf te lopen en dus te woord te moeten staan. Effen maar niet, m'n hoofd staat er totaal niet naar om interesse te veinzen voor de lopende wetenschappelijke onderzoekjes. Hoe heet de nieuwste vondst ook al weer? Atypische pneumonie. D'r komt ook geen einde aan. Hoe is het toch mogelijk dat iedereen telkens weer zo enthousiast voor al die onzin van stapel loopt? Een vaag berichtje afkomstig uit het geeft niet waar op de wereld en iedereen hangt weer vierentwintig uur per dag boven een microscoop in de hoop iets te ontdekken. Ik vind het dit keer wel erg sterk. En het heet ook meteen weer epidemie hè..... Eigenlijk moet je het zelfs een pandemie noemen want het is wereldwijd verspreid. Hoe wereldwijd? Een paar gevallen in Hongkong en in Toronto. Een virus dat zich uitsluitend vestigt in Hongkong en Toronto. Is hierin wetenschappelijke logica te ontdekken? Ja, gevonden! Definitie:

- ⇒ Een SARS-virus onderscheidt zich van alle niet SARS-collegas door een exclusieve voorkeur van O-klinker-steden.
Laten zullie die in Domooropsop of in Oorlogomdrop wonen zich hier rekenschap van geven. Hunnie zijn vanaf heden gewaarschuwd en kunnen zich destewegen nooit meer achter ons-wist-van-niets-smoesjes verschuilen.

Nou ja, dat is wel erg melig. Maar ik knip het niet weg want het is een goede weergave van mijn waardering voor de huidige medische wetenschap.

Goh, dat was een leuke ontmoeting in *~~L'ENFANT-TERRIBLE~~*. Eindelijk weer eens iemand die geïnteresseerd is. Als ze wat met de Internetinformatie kan doen, dan is er weer een persoon uit de klauwen van de HIV=AIDS nonsens bevrijd. Toch heb ik het gevoel met een hoop woorden maar weinig gezegd te hebben. Ik moet echt proberen een manier te vinden om het allemaal wat beknopter te vertellen. Er moet een methode te vinden zijn. Laat ik nog eens een paar ideeën op een rijtje zetten. Als je in het Westen tegen iemand zegt:

- ⇒ Keelontsteking wordt veroorzaakt door een bacterie

dan kijkt die persoon daar niet van op.

Maar als je zegt dat je het zo niet moet zien en dat het hooguit de halve waarheid is, dan word je voor gek aangekeken. Wacht, ik moet eens op een zo simpel mogelijke manier formuleren hoe je het volgens mij moet zien:

- ⇒ Keelontsteking is de tweede fase van een pathologie die het gevolg is van een biologisch conflict veroorzaakt door een traumatische en onverwachte situatie ervaren als "iets uiteindelijk niet krijgen waarvan je voorheen zeker was dat je het zou krijgen"

Kijk, daar heb je het al. Mijn definitie klinkt niet soepel, is onduidelijk, lekt aan alle kanten, is zes keer zo lang als de bondige bacterie bewering en bevat nog niet een kwart van de informatie die eigenlijk nodig is.

Dit fenomeen moet ik eens nader onderzoeken. Laat ik de bacterie-bewering een b-zin (b voor bacterie) noemen en de conflict-bewering een c-zin (c voor conflict).

De b-zin:

⇒ Keelontsteking wordt veroorzaakt door een bacterie

volstaat omdat de toehoorder weet wat de spreker bedoelt en er niets op tegen heeft. Bacterie, dat begrip is bekend, niemand stelt kritische vragen zoals: "Dan moet je mij eens uitleggen hoe het komt dat lang niet iedereen keelontsteking krijgt als zo'n bacterie aanwezig is" en geen mens haalt het nog in z'n hoofd om iets gekks te doen zoals Dr. Hoeheetieookalweer die zichzelf besmette met cholera microben om vervolgens in protest uit te roepen: "Kijk, ik ben niet ziek geworden en heb daarmee het bewijs geleverd dat cholera niet door een bacterie wordt veroorzaakt". En al die kritiek heeft ook geen zin, want concepten als wel of niet ziekteverwekkende bacteriën, weerstandsvermogen en immuniteitssysteem hebben het door de jaren heen mogelijk gemaakt alle kritiek te weerleggen.

Nu terug naar de c-zin.

Laat ik het eens anders aanpakken en het op dezelfde manier formuleren als de b-zin, dus in de veronderstelling dat een aantal begrippen bekend zijn en dat de toehoorder niet als enig doel heeft mij met een paar sarcastische opmerkingen de grond in te boren. Dan wordt de c-zin:

⇒ Keelontsteking wordt veroorzaakt door een biologisch conflict

Wat een biologisch conflict is, dat zegt de c-zin niet maar dat klopt want de b-zin legt evenmin uit wat een bacterie is. Vervolgens verklaart de c-zin niet om wat voor conflict het gaat maar dat klopt eveneens, want de b-zin bevat ook geen verdere informatie over het desbetreffende micro-organisme. Tot slot zal men mij verwijten dat de c-zin veel te affirmatief is, maar ook dat klopt want in de b-zin is evenmin plaats voor twijfel.

Ok, dat is misschien een beter begin. Kort en bondig zodat iedereen meteen begrijpt waar ik ongeveer naar toe wil. Mensen die zo'n c-zin absolute on-zin vinden, nou, die moeten dat maar blijven doen en anderen, die het wel een interessant idee vinden, die zijn groot genoeg om mij de nodige vragen te stellen.

hoofdstuk 10 – wil en dil

Ik ben te omslachtig omdat ik vrees afgewezen te worden en daardoor probeer ik in mijn betoog elke eventualiteit te voorzien en afdoende te beantwoorden nog voordat er ook maar één kritische vraag is gesteld. En daar komt nog bij dat ik dapper probeer interesse te wekken maar dat is vaak een onhaalbare kaart. Immers, veel mensen hebben helemaal geen zin om na te denken op een originele manier en het is bijvoorbeeld opmerkelijk hoe vaak iemand tijdens een discussie een absoluut banale mening naar voren brengt alsof het om een zeer bijzondere vondst ging waar nog niemand aan had gedacht.

Dan zegt bijvoorbeeld een vrouw, laten we haar Wil noemen, dat ze nooit een mammografie zal laten maken en dan antwoordt haar vriendin, die we Dil zullen noemen, heel fanatiek: "Da's hartstikke stom, Wil. Dat moet je wel doen, want als er wat mis is en ze zijn d'r snel bij, nou, dan heb je de beste kansen".

Maar wat Dil daar zegt, dat is de vertolking van de mening van Jan en alleman die iedereen al minstens 2487 keer heeft gehoord of gelezen en dus doet zij een totaal overbodige mededeling, behalve voor die ene blinde en doofstomme kluzenaar die zich sinds 1949 heeft teruggetrokken in een dichtgemetselde bunker op Rottumeroog. En als we even afzien van het willen vermijden van hinderlijke stiltes en dergelijke, wat kan dan nog de zin zijn van zo'n gesprek? Door haar manier van antwoorden geeft Dil de indruk haar vriendin aan te zien voor een dementerende ignorant en de overwegingen die Wil ertoe hebben geleid een bijzondere benadering te durven formuleren moeten dus wel uiterst stompzinig zijn.

Maar wat ik mij in zo'n geval afvraag, dat is waarom Dil zich zo vastklampt aan wat ieder ander ook beweert en ik begrijp niet wat zij te verliezen heeft door te zeggen: "Wil, je moet me eens uitleggen waarom je dat nooit zult doen, want iedereen is van mening dat alleen snel opsporen en meteen ingrijpen het mogelijk maken de dans te ontspringen." Het lijkt me dat zo'n antwoord de discussie ineens oneindig veel interessanter maakt.

Laat ik dit nog eens wat anders formuleren.

Wil: Ik zal nooit een mammografie laten maken.

Dil: Da's hartstikke stom, Wil. Dat moet je wel doen, want als er wat mis is en ze zijn d'r snel bij, nou, dan heb je nog een kans.

Hiermee is het gesprek meteen ten einde, immers wat valt er nu nog aan toe te voegen? Dil heeft lak aan de mening van Wil en de ideeën van Dil, dat zijn banaliteiten die Wil al vijfduizend keer in de Viva heeft kunnen lezen.

Maar het kan ook heel anders.....

Wil : Ik zal nooit een mammografie laten maken.

Dil: Wil, je moet me eens uitleggen waarom je dat zegt, want iedereen is van mening dat alleen snel opsporen en meteen ingrijpen het mogelijk maken de dans te ontspringen.

Wil: Dat wil ik wel doen, maar het is een lang verhaal.

Dil: Probeer het eens kort en bondig te zeggen.

Wil: Stel ik ga voor een mammografie en men vindt een kwaadaardig bobbeltje waartegen dringend maatregelen genomen moeten worden. Maar die maatregelen, die zijn naar mijn mening dermate traumatiserend, dat je wel heel zeker moet weten wat je doet voordat je eraan begint en dat je in ieder geval niets moet doen alvorens een duidelijk antwoord te hebben gekregen op de vraag: "Dokter, hoe kom ik aan dat bobbeltje?". Die vraag is voor veel mensen niet relevant en dat is hun zaak, maar ik vind het wel uiterst belangrijk, temeer daar een dokter die aan mij wil gaan knutselen meestal geen idee heeft van de reden waarom ik dat bobbeltje heb, maar ikzelf wel. En nog sterker: de oorzaak van mijn bobbeltje is er één die maatregelen als wegsnijden, verbranden en vergiftigen totaal onzinnig maakt. Uit dat alles volgt dat als het bobbeltje kwaadaardig is mij een aantal maatregelen geadviseerd zullen worden die ikzelf

stompzinnig vind en daarom begin ik er maar helemaal niet aan en zeg: “Nee, liever geen mammografie”.

Dil: Ik ben ook van mening dat de vraag: “Dokter, hoe kom ik aan dat bobbeltje?” niet werkelijk belangrijk is, maar Ok, laten we er vanuit gaan dat het wel zo is. Dan zou ik jouw antwoord op die vraag wel eens willen horen.

Wil: Dat is een goed idee. Want als je het antwoord kent en goed begrepen hebt, dan weet je ook waarom die vraag zo belangrijk is.

.....

Nee, laat ik dit gesprek maar afbreken. Die arme Wil. Ik begin nu al medelijden met haar te krijgen. Hoe dapper zal zij pogen haar mening te verwoorden. Maar door ervaring een stukje wijzer geworden, kan ik meteen voorspellen dat zo'n gesprek, ach, dat zet niet echt veel zoden aan de dijk. Wat Wil vandaag vertelt, dat is Dil morgen vergeten, want in de meeste schedels is geen plaats voor nieuwe en originele ideeën. Kinderen, ja, die staan voor alles open en zuigen kennis op als vloeipapier een inktvlek. Maar zo gauw we wat ouder worden weten we van zoveel dingen dat we het zeker weten, dat we vaak alleen nog kunnen nadenken op een waakvlam niveau. Het enige wat nog wel eens wil helpen, dat is een fikse knuppel in het hoenderhok, een donderslag bij heldere hemel, een onvoorziene en uit het lood slaande gebeurtenis, een hevige psychische onweersbui, waardoor in alle vergeten hoeken van het versloemde brein de spinraggen van het zeker weten worden weggevaagd door windhozen van twijfel, zodat het leven weer even wordt omgetoverd tot een spannend avontuur. Maar dat avontuur, daar zit niemand op te wachten.

Oh wacht, daar heb ik een kort gedichtje voor. Zal ik dat eens voordragen?
Komt-ie:

*Wat mag het zijn, mevrouw en meneer de Buur?
Wilt U een spannend en opwindend avontuur?
Nee, dank u wel. U bent een beetje overstuurd
en wij willen liever een kalm en vredig avontuur.*

Leuk hè? Nee, niet echt? U vindt het een paar nogal amateuristische regeltjes? Jammer. Nou ja, ik heb het geprobeerd. Laten we dit dan maar tussen haakjes zetten en weer op de normale manier verder gaan.

Wil kan prachtig en goed gedocumenteerd vertellen over haar opvattingen, maar eigenlijk pakt zij dit gesprek helemaal verkeerd aan. Want Dil is dan misschien wel heel positief, maar haar vaste overtuigingen, al die dingen die haar al sinds de wieg zijn opgelepeld, daar komt Wil niet bij en wat Wil te vertellen heeft, dat kan geen ingang vinden in de met grote rotsblokken van zeker weten gebarricadeerde gedachtenwereld van Dil.

Hoe laat is het? Shit, al bijna half zeven! Dat is ongelooflijk zeg..... Heb ik hier toch weer meer dan drie uur zitten te piekeren. Ok, snel de jas aan en wegwezen. Waar dacht ik net ook alweer aan? Iets dat ik nog wilde opschrijven. O ja, mijn definitie van de kankerbestrijding. Dat moet nog even.

Als een persoon zich uit de gracht heeft weten te redden nadat iemand anders hem erin heeft geduwd, dan is dat toch geen argument om dat duwtje goed te praten? En dat is dus eigenlijk wat onze medicijnmannen doen, hè. U bent het daar natuurlijk niet mee eens en uw mening mag van mij ook bestaan, maar ik ben nu aan het woord en maak daar lekker gebruik van om er nog een schepje bovenop te doen en te verwoorden waar je de moderne en zogenaamd wetenschappelijke kankerbestrijding mee kunt vergelijken:

- 1) Een mens doodsbang maken voor water, ²⁾ hem vervolgens in de gracht duwen, dan
- 3) overgaan tot het opvissen van de drenkeling met behulp van uiterst traumatiserende weerhaken om uiteindelijk, mocht de persoon niet verdrongen of dodelijk verwond zijn,
- 4) jezelf op de borst te slaan en te gaan zitten snoeven dat je iemand hebt gered.

Mocht het nodig zijn, hier een kleine toelichting:

- 1) Elke dag in alle kranten schrijven hoe ernstig en verschrikkelijk kanker is
- 2) Je voordoen als iemand die er alles van weet en tegen een patiënt zeggen: U heeft kanker
- 3) De patiënt opensnijden, een orgaan gedeeltelijk weghalen en wat er overblijft wegbranden en vergifigen
- 4) Beweren dat een hoge levensverwachting is te danken aan de vooruitgang van de medische wetenschap.

nawoord

U moet niet denken dat ik niets meer te vertellen heb, maar in principe ben ik nu eigenlijk aangeland bij het einde van mijn tekst voor deze avond, ook omdat het allemaal op één CD-tje moet passen. En trouwens, dat het einde van dit optreden nabij is, daar zijn een aantal mensen in de zaal vast niet rouwig om, want er zijn d'r altijd een paar bij die het allemaal maar niks vinden maar toch niet de moed hebben om tijdens de voorstelling op te staan en weg te lopen. Zelfs als de toestemming om dit te doen nadrukkelijk werd gegeven vóór de aanvang van het spektakel.

Op dit soort avondjes geeft de spreker, als de storm van de staande ovatie weer is gaan liggen, vaak nog een toegift en dat heb ik me in principe ook voorgenomen. Maar door die felle schijnwerpers kan ik de zaal niet zien en ik heb er echt geen flauw idee van hoeveel luisteraars er nog zitten. En ja, misschien zijn we nog maar met z'n tweeën, in welk geval ik me heel goed kan voorstellen dat U het een beetje gênant vindt uitgebreid te gaan zitten klappen om toch vooral maar die toegift te krijgen want die hoort er wel bij en dus is er voor betaald. Om het publiek dat soort nare situaties te besparen, heb ik besloten altijd meteen, dus onafhankelijk van het geklap en gejoel, een toegift aan de voorstelling te plakken. Dan is dat probleem ook opgelost.

Aan mijn tekst hangen een hele hoop losse draden waarmee ik nog uren kan doorborduren, maar zo'n avondje moet toch niet te lang worden en mocht achteraf blijken dat het een historisch succes is geweest, dan gooien we er gewoon een tweede voorstelling tegenaan voor als U weer goed bent uitgerust.

Als toegift neem ik één losse draad op en brei daarmee nog even verder. Es effen kijken... Nog een brief van Anakwene of anders die bloedneus die ik heb opgelopen op 1 december? Wat ouwehoeren met Hans van de Berg of misschien toch eens echt heel grondig de vloer dweilen met inentingen, chemotherapie of Louis Pasteur? Of een

stukje Wil en Dil? Dat was eigenlijk wel één van de positieve gedeeltes. Nee, ik had besloten: afbreken voor het opnieuw opbouwen en het is natuurlijk dom om net voor het einde ineens van tactiek te gaan veranderen.

Ik heb een veel beter idee. Ik laat de telefoon bij me rinkelen en ga nog wat babbelen met Geralda. Oh ja, dat kunt U niet weten, maar dat is die vrouw die ik heb ontmoet in *~~L'ENFANT-TERRIBLE~~*.

Wat zegt U? Hoe ik haar naam wel kan weten? Denk nou even na, domoor! Ze gaf me toch een briefje met haar telefoonnummer? Ja? Nou, daar staat haar naam ook op. Geralda heet ze. Nee, haar achternaam en telefoonnummer, die vertel ik niet en haar adres houd ik ook geheim.

Ok, daar gaat-ie. Ik word gebeld door Geralda, want zij wil graag wat meer informatie. En omdat ik met veel plezier over mijn ideeën vertel en ook omdat Geralda een hele mooie vrouw is, sta ik haar graag te woord. Misschien vindt ze mij ook wel aantrekkelijk, dan kan mijn verhaal nog een heel onverwachte wending krijgen.....

Driiing.....Driiing.....Driiing.....

toegift

.....Driiing.....Driiing.....Driiing.....

- Hallo.
- Hallo, met Geralda. We hebben elkaar eergisteren ontmoet in een eetcafé in de stad en we zouden elkaar bellen. Kun je je me nog herinneren?
- Wat leuk dat je me belt! Natuurlijk ben ik ons gesprek niet vergeten. Als dat wel zo was, dat zou het wel erg slecht met me gesteld zijn! Hoe is het met je? Ben je weer in de stad voor wat frisse lucht?
- Nee ik ben nog thuis, maar als het je uitkomt, dan kan ik over een half uurtje in *~~L'ENFANT-TERRIBLE~~* zijn. Ik heb een hoop dingen gelezen op Internet en sta eigenlijk te popelen om ons gesprek voort te zetten.
- Ja, hartstikke goed idee. Dan ga ik daar ook naar toe. Da's veel beter dan over de telefoon praten. Ik heb ook ongeveer een half uurtje nodig en eventueel een paar minuutjes op elkaar wachten, dat is natuurlijk geen enkel probleem.
- Nou te gek. Ik spring meteen in de auto. Tot zo!
- Ok, tot zo. En eh, wees voorzichtig op de weg!

Tuuuut..... Tuuuut Tuuuut Tuuuut Tuuuut Tuuuut

Dat is toch wat je noemt spijkers met koppen slaan. En meteen een afspraakje, da's nog veel leuker. En ze klinkt ook zo enthousiast. Goh, wie weet..... Nou, maar even ophouden met dat dagdromen. Jas aan en op weg naar m'n stamkroeg. Ik mag trouwens wel oppassen. Iemand die voor seropositief doorgaat bij de arts wegpraten..... voor je het weet word je uitgemaakt voor de goeroe van een hééééle enge sekte..... Nou ja, wie dan leeft die dan zorgt. Eerst op weg naar:

En eh... Nou, ik laat het aan U over om stilletjes het pand te verlaten mocht U ineens het gevoel krijgen er niet meer bij horen.....

~~ | ~ | ~~

- Hallo! Sorry, het heeft wat langer geduurd. Ik had helemaal niet op een file gerekend. Zit je al lang te wachten?
- Hallo! Welnee, hooguit tien minuten en bovendien, een tijdje wachten is hier binnen goed vol te houden, dus maak je vooral geen zorgen.
- Goed, dat zal ik niet doen. Wacht, ik hang even m'n jas aan de kapstok. Het is hier behoorlijk warm vergeleken met de Nederlandse decembertemperatuur buiten.
.....
Daar ben ik weer!
Goh, leuk dat je zo gemakkelijk te bereiken bent en ook meteen op mijn voorstel bent ingegaan om elkaar te ontmoeten. Mijn hoofd is één grote snelkookpan onder stoom sinds eergisteren. Ik heb een hoop gelezen op www.virusmyth.com en ik heb een aantal dringende vragen waarop ik werkelijk geen antwoord weet te bedenken. Dat stuk van jouw in het Engels - *Can anybody explain what's going on, please?* - heeft me wel een beetje geholpen, maar het lijkt net alsof elk antwoord op een vraag ook meteen weer twee nieuwe vragen oproept.
- Ja, zo gaat het in het begin, het is een hopeloos gevoel, ik weet er alles van. Maar daar wen je wel aan en dat veel dingen vragen oproepen waar toch eigenlijk geen antwoord op is, dat wisten we als kind heel goed, maar dat zijn we tijdens het opgroeien vergeten. Want iets niet weten, een vraag niet kunnen beantwoorden, dat kan niet hè, dat is een verschrikkelijk naar gevoel, want dan wordt je bijvoorbeeld gestraft op school of door anderen uitgelachen. Maar als je er bewust van wordt dat onbeantwoorde vragen dik in de meerderheid zijn en dat dat niets heeft te maken met domheid, integendeel zelfs, dat wordt leven met vragen zonder antwoord weer verdraaglijk en zelfs aantrekkelijk.
Maar kom maar op met je dringende vragen. Misschien kan ik je wat verder helpen.
- Goh, ik sta er wel versteld van hoe jij dingen zo kunt formuleren dat ze er ineens heel anders uit gaan zien. Maar Ok, vraag één. Ik zit toch wel behoorlijk in m'n maag met die hiv-test. Als hiv niet bestaat, dan is die test ook onzin. Maar ze meten toch wel iets? Wat is nou het verschil tussen een positief en een negatief resultaat?
- Ik heb er werkelijk geen flauw idee van. Maar wat ik wel weet is dat iemand die ooit eens positief is getest, in principe nooit meer negatief wordt. Maar als diezelfde persoon zich eens een paar keer anoniem laat testen, dan is het resultaat dan eens negatief, dan weer positief. Officieel wordt er dan beweerd dat een positieve test moet worden bevestigd door een tweede test om echt doorslaggevend te zijn, en ook dat de zogenaamde valse uitslagen veel roet in het eten kunnen gooien.
Maar als je het allemaal eens nuchter bekijkt, dan wordt het toch zoiets als: is een test positief, dan heb je kans om positief te zijn, maar dat hoeft niet per se, en is de

test negatief, dan sluit dat toch niet voor honderd procent uit dat je eigenlijk toch positief bent, maar vermoedelijk in zo'n geringe mate, dat het niet te meten is.

En als je dit alles dan nog eens goed onder een vergrootglas analyseert, ja, dan kun je toch eigenlijk alleen nog in een hilarische lachbui uitbarsten. Ware het allemaal niet zo dramatisch. Want zelfs al zouden die testjes helemaal niets meten, het verschil tussen een positieve en een negatieve uitslag is wel degelijk heel goed te toetsen aan de gemoedstoestand van de be- of veroordeelde persoon.

- Ja maar, wat moet ik nou met dat resultaat dat mij een paar dagen geleden heel ernstig werd meegedeeld?
- Nou ja, ik weet wel wat ik ermee zou doen, maar daar heb jij niet zoveel aan.
- Nou, vertel eens?
- Dat wil ik wel doen, maar alleen als je me belooft elke dag op z'n minst één uur te gaan studeren op alles wat je maar kunt vinden wat hiermee te maken heeft. Je moet je de kennis zelf eigen maken, anders heb je er niets aan en ga je op een dag de uitslag van die hiv-test weer serieus nemen, met alle nare gevolgen van dien.
- Ok, dat belooft ik. Hand erop!
- Ok, hand erop! Wat ik zou doen, dat is die traumatische scène in m'n gedachten terugroepen, dat moment waarop me die dramatische uitslag werd verteld, en me dan degene die me die ernstige boodschap meedeelde voorstellen als een clown met op zijn hoofd een hoge rode puntmuts met zilveren sterretjes. En bij het beeld van die clown zou ik dan het volgende onderschrift plakken:

De arme, arme clown. Noch hij, noch zijn collega's hebben er enig idee van hoe zij bij de rode fopneus genomen worden en zij weten heel zeker dat zij het zeker weten.

Wat denk je, zullen we wat bier en iets te eten bestellen? Dan maken we er een gezellig avondje van. D'r is nog een hoop te vertellen en dat gaat beter als de sfeer wat ontspannen is. Doen ?

- Ja, gezellig.
- Hé Willem! Kan de menukaart effen deze kant op? Tegelijk met twee tapbierjes graag.....

.....nee, dat moet je anders zien!.....ha ha ha!.....ja, op die manier heb je gelijk.....maar dat lijkt toch nergens op? Toch?.....nee, dat vind ik ook.....
.....natuurlijk!.....da's leuk hoor, in de stad!.....ha ha ha!.....maar dat zei prins Bernhard ook.....ach, dat geld.....en als je verliefd bent.....fuga
van Bach?.....skiën in Oostenrijk.....vind ik helemaal te gek!.....Koot en Bie.....Youp van 't Hek.....Coluche.....Pierre Desproges.....Bill Hicks.....en nog vele
anderen.....